

Excursieformat bij het thema Allemaal erfgoed

In het project Allemaal erfgoed leren leerlingen van groep 8 aan de hand van een verhaal en digitale leermiddelen over verschillende soorten erfgoed: materieel erfgoed, immaterieel erfgoed, erfgoed van iedereen en erfgoed van jezelf. Kinderen ontdekken het belang van bewaren in onze cultuur en de verschillende waarden die aan erfgoed toegekend worden. Op school gaan ze in op de vraag: wat vind je belangrijk om te bewaren?

Een plaatselijk museum of oudheidkamer kan aansluiten bij de lessen op school, met een museumles waarin het belang van bewaren centraal staat. Dit is een leidraad voor de invulling van zo'n museumles. Afhankelijk van de collectie, de beschikbare ruimte en begeleiding kan het draaiboek aangepast worden.

Groep 8

Leerlingen in groep 8 worden steeds zelfstandiger. Ze zijn steeds beter in staat om abstract te denken, houden er een eigen mening op na en vinden het leuk om de gevestigde orde ter discussie te stellen. Daar raken ze soms ook een beetje van in de war, want hoeveel kennis en levenservaring hebben ze om die mening op te stoelen? En wat vinden de andere kinderen er van? In ieder geval willen ze serieus genomen worden.

Draaiboek museumles (80 minuten)

A. Inleiding en kringgesprek met de hele groep (20 minuten)

Geef kinderen de tijd om even te wennen aan de nieuwe omgeving, door in een kring te zitten, jezelf voor te stellen, te informeren naar de reis en hun voorkennis en ruimte te bieden voor vragen.

Leg uit wat de kinderen gaan doen, zodat ze weten wat ze kunnen verwachten. Voer vervolgens een kringgesprek over de verschillende waarden van museumobjecten.

1. Vertel over het museum. Hoe en wanneer is het museum ontstaan. Wie werken er bij het museum? Wat voor werk doen deze mensen? Conserveren, restaureren, beschrijven en tentoonstellen van objecten.
2. Laat leerlingen vertellen welke waarden een object kan hebben. In de lessen op school zijn deze waarden benoemd als mooi (esthetische waarde), oud (historische waarde), speciaal (emotionele waarde), duur (economische waarde) en beroemd (waarde omdat het object van een bepaalde persoon is geweest). Kunnen de leerlingen een voorbeeld geven?

Laat vier objecten uit het depot zien aan de leerlingen. Welke waarde heeft elke specifieke object? Wat denken de leerlingen? Vertel daarna zelf wat voor object het is en waarom het bewaard wordt.

B. Onderzoeksactiviteit, zelfstandig (30 minuten)

Maak groepjes van vier kinderen. Laat ze nu zelfstandig opdrachten doen in het museum.

Bijvoorbeeld:

- Zoek bij elke 'waarde' een object. Geef een argument waarom je het gekozen hebt.
(Mooi, oud, speciaal, duur, beroemd)
- Kies een interessant object om te onderzoeken en beantwoord de w-vragen.
(Wat, wie, wanneer, waar, waarom?)
- Kies een object dat, volgens jullie, niet perse bewaard hoeft te worden en vertel waarom.
- Kies een object waarvan je niets begrijpt of waar je meer over wilt weten.
Formuleer een vraag over het object.
- Kies het topstuk van het museum. En formuleer waarom jullie het een topstuk vinden.

Zet de opdrachten in een opdrachtenboekje of -blad. Geef de leerlingen een potlood om mee te schrijven.

C. Rondleiding met de hele groep (25 minuten)

Ga langs alle vitrines of objecten die de leerlingen in groepjes hebben bestudeerd.

Elke groepje vertelt over:

- het object dat onderzocht is
- het object dat niet perse bewaard hoeft te worden
- het object waar een vraag over is
- het topstuk

Complimenteer de kinderen met wat ze zelfstandig onderzocht, beredeneerd en uitgedacht hebben en vul de informatie van de kinderen aan. Vertel wat het museum zelf als topstuk ziet en waarom.

Afsluiting (5 minuten)

Geef ruimte voor vragen, geef complimenten en nodig de kinderen uit met om hun familie terug te komen in het museum!

Idealiter wordt de les met twee medewerkers uitgevoerd, dan kan de rondleiding in kleinere groepen gedaan worden en is er genoeg ondersteuning bij het zelfstandig werken.

Kijk voor meer info en alle digibordlessen van de Erfgoedleerlijn op de site www.erfgoedleerlijn.nl.